

PILSĒTMEŽU FUNKCIJAS UN TO ATSPOGUĻOŠANA TERITORIJAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTOS

LU 15.03.2024.

Ieva KRAUKLE, Ilze STOKMANE, Kristīne VUGULE

Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte

e-pasts: ieva.kraukle@hotmail.lv, ilze.stokmane@lbtu.lv, kristine.vugule@lbtu.lv.

MEŽI LĪDZŠINĒJĀ TELPISKĀS PLĀNOŠANAS PRAKSĒ

- 1.Meži (pilsētmeži) parādīti kā zaļi laukumi
- 2.Parādītas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas
- 3.Pārādītas mežu aizsargjoslas ap pilsētām

PILSĒTMEŽU FUNKCIJAS

Pilsētmežs – dabiska, pusdabiska vai mākslīgi veidota ekosistēma visās tā attīstības stadijās, tajā dominē koki, kuru augstums konkrētajā vietā var sasniegt vismaz septiņus metrus un kuru pašreizējā vai potenciālā vainagu projekcija ir vismaz 20 procenti no mežaudzes aizņemtās platības. Mežs, kas kalpo kā publiskā ārtelpa pilsētu administratīvajās robežās un ārpus tām esošā urbānā vidē, kur primārās ir sociālās un vides funkcijas, kam nepieciešama regulāra kopšana un atjaunošana, saglabājot vai uzlabojot teritorijas sociālo, estētisko, kultūrvēsturisko un ekonomisko vērtību (autores formulējums).

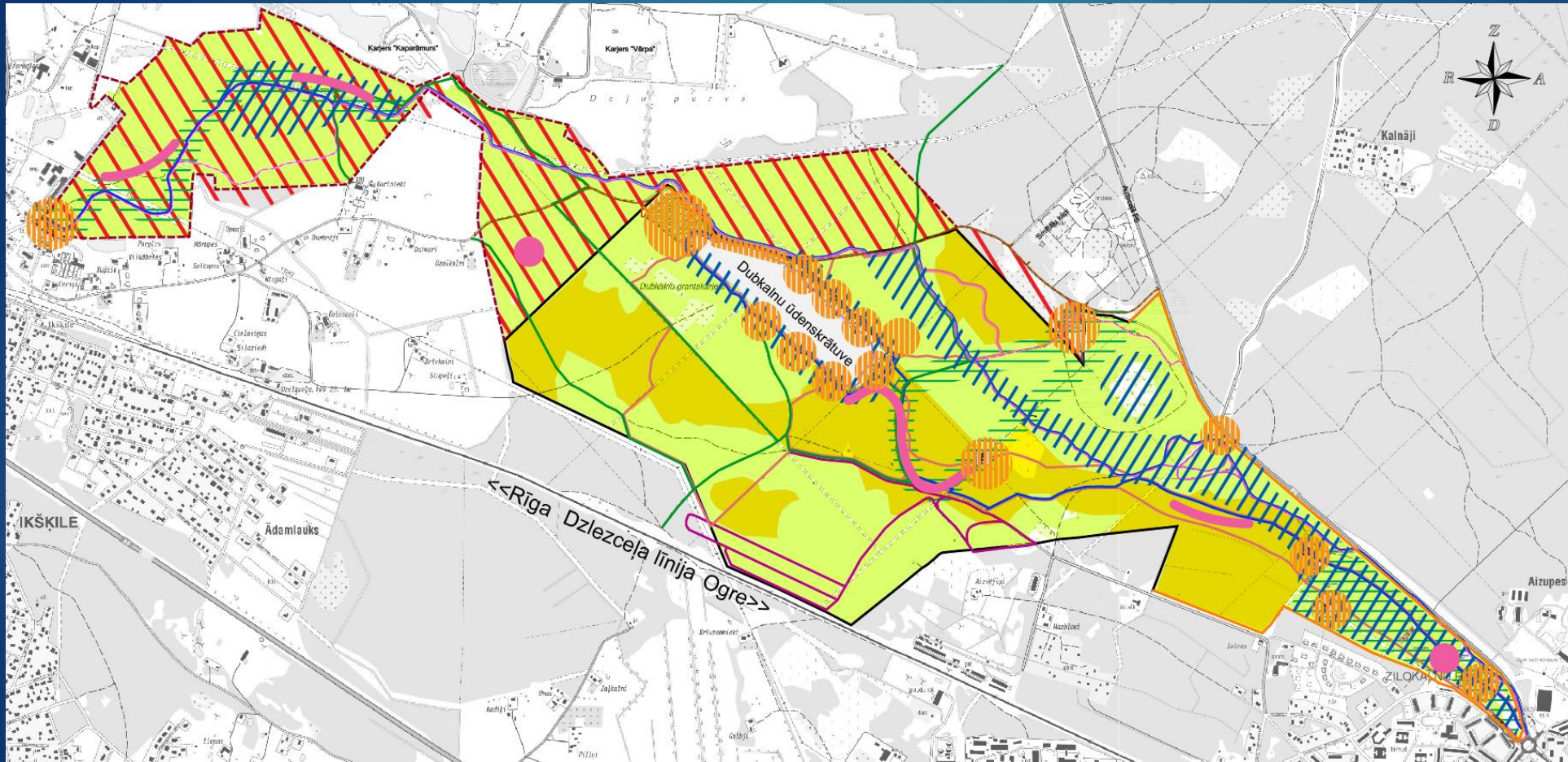
- 1.Sociālās funkcijas
- 2.Vides funkcijas
- 3.Vides izglītības funkcijas
- 4.Dabas aizsardzības funkcijas
- 5.Estētiskās funkcijas
- 6.Ekonomiskās funkcijas

Pilsētmežu klasifikācijas grupas

4

1. **Rekreācijas pilsētmeži** - ietver meža teritorijas ar ierobežotu izmantošanu mežsaimniecībā, kur kā galvenais izmantošanas veids izvirzīta iedzīvotāju aktīva atpūta pilsētmežos. Izvietojami ar sportu un rekreāciju saistīti objekti (dabas takas, skatu torņus, slēpošanas trases u.c.)
2. **Aizsargājamie pilsētmeži** - Galvenā izmantošana ir saistīta ar vides, sugu un biotopu, aizsargjoslu aizsardzību un atbilstīgu meža apsaimniekošanu.
3. **Vizuāli nozīmīgi pilsētmeži** - Galvenais lietošanas veids ir mežsaimniecība, ietiecamas ainavas cirtes, atļauta arī kailcirte, īpaši izvērtējot ciršu vizuālo ietekmi uz meža ainavu, veicot rūpīgu cirsmu un meža atjaunošanas plānošanu un projektēšanu.
4. **Kultūrvēsturiski pilsētmeži** - meža teritorijas. Galvenā izmantošana ir saistīta ar teritorijā esošu kultūrvēsturisku vērtību saglabāšanu, saudzējošu eksponēšanu un atbilstīgu meža apsaimniekošanu.
5. **Saimnieciskie pilsētmeži** - to galvenais izmantošanas veids ir mežsaimniecība un mežsaimnieciskās produkcijas ieguve.

Pilsētmežu funkcijas Zilajos kalnos

	Sociālās funkcijas
	Sociālās funkcijas
	Sociālās funkcijas
	Vides funkcijas
	Vides izglītības funkcijas
	Dabas aizsardzības funkcijas
	Estētiskās funkcijas
	Ekonomiskā funkcija

	Ogres Zīle kalni dabas parka robeža
	Atīstības aģentūras "Tūrisma, sporta un atpūtas kompleksa "Zīle kalni" apsaimniekotā teritorija ārpus dabas parka robežām

PILSĒTMEŽU FUNKCIJAS

6

TERITORIJAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTOS

1. Visefektīvāk mežu funkcijas var parādīt izmantojot dažādus tematiskos plānojumus
2. Kartēs nav mērķtiecīgi parādīt vides funkcijas, kas sakrītīs ar meža teritoriju robežām, bet aprakstošajā daļā to ir svarīgi uzsvērt

3. Vienkārši kartēs attēlojami objekti ar strikti noteiktām robežām:

- īpaši aizsargājamās dabas teritorijas
- kultūrvēstures pieminekļi
- mežu parauglaukumi, apmācības/pētniecības poligoni
- militārie poligoni

4. Salīdzinoši vienkārši kartēs iespējams parādīt:

- rekreācijai nozīmīgas vietas
- teritorijas ar apzinātu kultūrvēsturisku vērtību (bez īpaša aizsardzības statusa)
- vietas vides izglītībai

Aprakstos parādāma katras rekreācijas teritorijas pakalpojumu vai kultūrvēstures vērtības

5. Grūtības var sagādāt vizuāli pievilcīgu teritoriju atzīmēšana mežā, to noteikšana var būt saistīta ar vērtētāja subjektivitāti, izglītības jomu

Aprakstošajā daļā būtiski skaidrot izvērtēšanas metodes, saskatītās vērtības

6. Plānojumos jāparāda ekonomiski nozīmīgās mežu teritorijas, skaidrojot sabiedrībai to nozīmi, ka koki var tikt plānveidīgi izcirsti

